

Vse muzikalije se dobe v knjigarni Učiteljske tiskarne. Prospekte raznih edicij pošilja na zahtevo brezplačno.

RAZPORED MARIBORSKEGA UČITELJSKEGA DNEVA DNE 5. NOVEMBRA 1932.

Dopolne ob 10. uri, odkritje spominske plošče zadružnemu šolniku in uredniku »Po-potnika« pokojnemu Mihaelu Neratu v krčevinski osnovni šoli. Zbirališče pri šoli v Krčevini.

Ob 11. uri: zborovanje učit. društva Maribor desni, levi breg, Slov. Bistrica in Sv. Lenart v Narodnem domu. Dnevni red obsega: »Naši učiteljski domovi in druge učiteljske gospodarske ustanove« poroča tov. Hren. »Sejanji položaj v naši stanovski organizaciji« poroča predsednik Dimnik.

Popoldne: ob 15. uri odkritje spominske plošče v Učiteljskem domu našim vzornikom in dobrotnikom: Mihaelu Neratu, Engelbertu Gangu, Betki Klampferjevi, Tinčku Vodeniku, Tilčki Vodenikovi, Antonu Porekarju in Slaviju Dimniku. Zbirališče pri domu v Kosejve ulici.

Ob 18. uri: sprejem pevkega zbora JUU in drugih gostov na Glavnem kolodvoru.

Ob 20. uri: koncert pevkega zbora in mladoletnega umetnika na gosilih Mirana Vilherja v Unionski dvorani.

NAVODILA UDELEŽENCEM UČITELJSKEGA DNEVA V MARIBORU DNE 5. NOVEMBRA 1932.

Ker je za mariborske jesenske dni, v katerih okvirju se vrši 5. novembra »Učiteljski dan« v Mariboru, dovoljena iz vse države v Maribor četrtna vožnja, zato je v tistih dnevnih pričakovati precejšnjega dotoka posetnikov ne samo iz naše banovine, ampak tudi iz drugih krajev. Glede četrtna vožnje se je potrebno ravnati po navodilih, ki so bila in bodo še objavljena v dnevnem časopisu.

Mariborsko učiteljstvo je sestavilo poseben odsek, kateri vodi vse priprave, da bodo imeli tovariši in tovarišice vse udobnosti, kolikor jih more nuditi Maribor svojim gostom.

Na kolodvoru bo v soboto 5. novembra posloval pri prahu vseh vlakov stanovanjski odsek, kateri bo učiteljstvu nakazal stanovanje in nudil spremiščevalca, ki povede dotičnika v odkazano mu stanovanje. Za stanovanje pa se ne ob h o d n o potreba priglasiti in sicer na naslov: Upraviteljstvu III. deške osnovne šole v Mariboru — Ruška cesta in sicer tako, da prispe priglasnica najpozneje do 3. novembra dopoldne v Maribor.

Pri koncertu je pričakovati velikega obiska, ker je naš pevski zbor že priznan od javnosti kot prvo vrst. Razen tega bo zelo priznana točka mladostnega umetnika Miran Viher, ki proizvaja lahko na gosilih težke komade. Ta sinko našega tovariša je v tem oziru pojav, kakršnega še nismo imeli Slovenci. Spremlja ga pianistin ga, Mirca Saneinova. Kdor hoče imeti pri koncertu zasiguran sedež, naj to iavi istotako upraviteljstvu III. deške šole v Mariboru — Ruška cesta in sicer tudi najpozneje do 3. novembra dopoldne. Cene sedežev so od 30 do 10 Din navzdol z razliko po 5 Din.

Program »učiteljskega dneva« 5. novembra je obsezen, zato prosimo točnost.

— Učitelji, ki se udeležejo pravslav in zborovan povodom otvoritve Učiteljskega doma ter nadaljnjih prieditev v Mariboru, so po odredbi banske uprave dne 5. novembra pouka prosti. Udeleženci morajo prinesi šolskem upraviteljem potrdila o udeležbi teh prieditev in pravslav.

— Ob 20 letnici balkanske vojne se je udeležilo učiteljstvo ljubljanskih in okoliških šol manifestacijskega obhoda dne 22. oktobra v prav častnem številu.

— Studijsko potovanje. Tovariš Metod Kumelj, učitelj gluhenem in poslovodnički tajnik naše sekcije, je odšel na tritedensko študijsko potovanje v Nemčijo, da si poglobi svoje strokovno znanje. Na svojem potovanju obiše več znamenitih zavodov za gluhenome.

— Praktični izpit za otroške vrtnarice bodo v drugi polovici novembra t. I. Tozadne prošnje naj se vlagajo najkasneje do 6. novembra 1932, na ravnateljstvo drž. učiteljske šole v Ljubljani. Točni termin bo pravlikjavljen pismeno. — Izpitni odbor.

— Prosti dnevi za učiteljska zborovanja. Prosvetno ministrstvo je izdalо na prošnjo Jugoslovenskega učiteljskega udruženja pod O. N. br. 80.363 z dne 18. oktobra 1932. odlok, da smoč vsako šolsko leto uporabiti učitelji(ce) član(ce) JUU po deset dni za poščanje zborovanj sreskih društev. V srezih s povoljnimi terenskimi razmerami po en dan mesečno, a po dva ali tri dni mesečno v onih srezih, kjer so terenske razmere slabe. Skupno sme vsak član JUU uporabiti letno deset dni za udeležbo na zborovanjih. Predsednik banovinske sekcije sme v to svrhu porabiti največ 20 dni, a predsednik glavnega odbora največ 30 dni. Odbori sreskih društev so dolžni javiti vsako zborovanje z dnevnim redom tri dni prej sreskemu načelstvu.

— Tovarišem — sokolskim delavcem. Tovariš A. Adamič je napisal drama iz kmečkega življenja »Očim«, ki se nahaja v arhivu ZKD. Pri izbiri repertoarja naj se ozirajo na to delo našega tovariša, katero ga je s prav zadovoljivim uspehom uprizorilo že več podeželskih odrov.

— Lepo priznanje na šolskem polju. V sredo, dne 12. oktobra t. I. se je zbralo učiteljstvo sodnega okraja Sv. Lenart v Slov. goricah v središču Slovenskih goric pri Sv.

Trojici. Lep dan, še lepši razgled po bogato obdarovanih goricah v vsej jesenski lepoti je privabil skoraj vse učiteljstvo na zborovanje in privabil tudi našega priljubljenega sreskega šolskega nadzornika tov. Tomažiča Ivana iz Maribora. Ob tej priliki je bila izročena g. nadzorniku diploma častnega članstva društva v priznanje za napredok šolstva v okraju in hvaležnosti učiteljstva. Krasno diplomu je narisal priznan umetnik prof. gosp. Sirk Albert od Sv. Lenarta. Predsednik društva tovariš Golež je v jedrnatih besedah očrtal delo in zasluge nadzornika, nakar se je ta v prisrčnih besedah zahvalil za priznanje, podarjajoč, da je on izvršil le dolžnost. Vse priznanje pa učiteljstvu, ki je vedno na svojem mestu v streljenju za napredek novodobnega šolstva. Prisrčno in odkrito razmerje je najlepše priznanje, ki ga človek doživi! Srčna želja vsega učiteljstva je, naj nas še dolgo let vodi, nam utira pot za napredek naroda. Učiteljstvo mu bo sledilo z voljo in delom za blaginja jugoslovenskega naroda tu ob severni meji! — S.

*za čelo, za moje in za otroke —
Tempo češki ne otroke*

LJUBLJANA Za gotovino: MARIBOR
Gledališka 4 Šelenburgova 4 Slovenska 18

— Miklavž štev 2., igra v dveh dejanjih. Igra je prverna za Miklavževe priedrite, zlasti v krajih, kjer je več državnih uslužencev. Strojepisni izvod dopošlje: Žolnir Oskar, Maribor, Frančiškanska ulica 21.

— Psihologija, ki jo letos za božič izda Slov. Sol. Matca kot redno publikacijo, ne bo teoretsko razpravljanje o psihičnih pojavih in zakonitostih, temveč na znanstvenih temeljih sloneče — navodilo za spoznavanje drugih (odraslih pa neodraslih) ljudi in samega sebe. In tako se n. pr. začetek poglavju »Polnovredna duševnost in pa nje pleksi surrogat« glasi takole:

To ali ono besedo, rečenico in tudi stavek zlasti v medsebojnem občevanju dokajkrat izgovoriš le bolj »z navade«, kakor navita ura, n. pr.: »žala« ne pridev; »prav lepač hvala; »čast mi je«, da se predstavim (a lahko — se predstavljaš nekomu, ki ga ne poznas in tudi ne potrebuješ ter ti ne zanima!). Kaj ne te farizejstvo in kaj niso po takem vsakojakem konvencionalnosti (priljubnosti) v družbenem življenju in zlasti še ves pravilnik o lepem vedenju zgolj — »kulturne laži«? Toda ali so vse to res le besede »brez pomena«? Ali je res samo hinavščina in nič več, če na pr. komu prinesem »dobro jutro«, če si v vaku prijazen s tujo damo, ki ti sedi na sproti, ako dekle občuduje prijateljino obleko ali pa gost hvali gospodinjine otroke, če se v vsakdanjem življenju oziramo na človeško občutljivost ter z njim tako ali tako računamo? Ako bi stvar imela biti tako, teda je v isti človeku — volk, a glavno sredstvo v boju za obstanek — premetenost in slepi!

Po točnejšem opazovanju se ne more izmkniti dejstvo, da utripi naše duševnosti izkazujejo poleg pravih, »polnokrvnih doživetij« še oblico plehkih, bledih, votlih in kakor da ponarejemo. Ko si na pr. včas zares jezen, kako vse drugačna, polnovredna je ta pristna jeza, kot pa če se drugekrati iz tega ali onega razloga le delaš, kakor da bi bil jezen. Niti otroška duša ni brez plehkih dož vetij. Tako je na pr. nekaj nad 4 leta star deček doma padel ter si malo opraskal koleno. Pa ti na ves glas zajoka ter mater roti s povzdignjenimi rokami: »Mamica, prosim te, pošlij po rešilni avto!« Da je otrokova prošnja tukaj povsem plehka, hočem reči kakor nasl'kani ogenj, ki ne peče, bi se pa pokazalo, brž ko bi mati ustregla otrokovemu želji ter bi res pridrvel avto, da fantiča odpelje v bolnič. Z besedo »plehek« pa ni rečeno, da bi tako doživetje nemara sploh ne zaslužilo imena duševn« pojavi: le to je pomen te besede, da je plehko doživetje drugačno od pravega. Plehka doživetja označuje to, da so nekakšna sena e p r a v i h . Večinoma le izgleda tako, kakor da si tukaj v istini: jezen ali presenečen, ko se v tem smislu igra z otrokom ali s kom šališ: da si prijazen s tujem, ki z njim prvič govoristi: da si v resnici žalosten, ko greš iz vladnosti za pogrebom: ali resen ko zgolj iz pritajene zvedavosti stopiš v cerkev; ali razposajen, ko se delaš razposajenega v razposajeni družbi; in kakor bi zares vsikdar tudi verjel, kar na pr. trdiš v šali (ko recimo zaspani hlapec zjutraj zazeha, češ: »Oj, ko bi prišel volk in snedel dan!«) itd.

Osebne zadeve.

— Z odlokom ministrstva prosvete so imenovani za stalne učitelje naslednji učitelji, odnosno učiteljice: Franc Sivec v Zagradcu, Josip Sanc in Čatežu ob Savi, Eva Mlekšču v Pobrežju pri Mariboru, Emil Zorn v Krškem, Franja Kenda v Črmošnjicah, Kazimir Savnik v Libojah, Živko Tomšič v Kramarovcih, Ljudmila Pahor v Gančanah, Franja Gombič v Polhovem gradiču, Roza Martelanc v Konjicah. Na novo so imenovani: Pavla Ličar v Kostanjevici, Ana Ažman v Prevaljah in Stanislava Zaman v Cerkljah pri Kranju.

Učiteljski pravnik.

— Rodbinske doklade — nakazilo teh na podlagi pravilno izpolnjenih in od davčne uprave potrjenih prijav. Na sekcijo prihajo čedalje pogoste vloge za intervencije pri upravnih oblastih glede nakazil rod. doklad, ki so pa često preuranjene, kar nam kaže nastopni primer, ki smo ga doznali na merodajnem mestu. — Neki tovariš je vložil prijavo za rod. doklad za ženo dne 9. v mesecu in je 18. prih. meseca že prosil za intervencijo, da pride čimprej do doklad. Dozneli smo, da je bila njegova vloga rešena že 15. v mesecu in da je bil dan nalog odd. VII., da predpiše in nakaže doklad, ki se mu dejansko izplača s plačo za november. Ker zvršuje odd. VII. likvidacijo rednih prejemkov v času od 5.—20. v mesecu, se tačas ne rešujejo taki nalogi, ker bi bilo tehnično neizvedljivo, kajti vsak čas bi se morali menjati zneski v likvidacijskih listih in plačescznamih ter drugih listinah, ki jih mora se staviti odd. VII. ob vsakem nakazilu mesečnih plač. — Naložje za predpse se nakazila novih prejemkov izvršuje odd. VII. v času od 21. (25.) v mesecu do 5. dne v mesecu, ko se ponovno prične likvidacija plač za prihodnji mesec. Vsi zneski, ki pripadajo posameznikom na novih ali zvišanih prejemkih za prejšnje mesece, se pripisujejo k redni plači, ki se nakaže prvi mesec po onem, v katerem so se vpisali novi ali zvišani prejemki v likv. list. Prej se torej ne morejo izvršiti taka nakazila in to iz razloga, ker se ne zahtevajo posebni plač seznami za ta doplačila. Plačilne sezname za razliko na zvišanih (novih) prejemkih pa je treba predložiti v času, ko se prijavlja nove prejemke koncem budžetskega leta, t. j. če dosp novi prejemki I. II., odn. I. III., se izplačajo ti v aprilu, odnosno maju, a se ne morejo vnesti za čas od 1. II. do 31. III. v plač. sezname za april, odnosno maj, ker spada za omenjeni čas v prorač. leto, ki je minilo 31. marca.

— Odgovor: M. M. iz B. — Ako ste napredovali v II./4. skupino z odlokom ON br. 95725 z dne 30. decembra 1930, Vam dospe 1. per. povišek dne 30. decembra 1933, pravica do VIII. skupine pa 30. decembra 1934.

Mladinska matica

— mm Z 9. seje M. M. I. Za razstavo mla- dinske književnosti, ki jo priredi ženski pokret v Beogradu in v drugih mestih naše države, se je sklenilo poslati po dva izvoda vseh publikacij Mladinske matice rednih in izrednih izdaj. Ribičjevo knjigo »Miklavževa noč« odpošljemo naknadno, knjige darujemo po tem za dečjo čitalnico. 2. Tudi za dečjo razstavo, ki jo priredi slovenski odsek ženskega pokreta za časa velesejma v Ljubljani, bomo dali po en izvod vseh naših publikacij. 3. Prečital in odobril se je seznam listov in revij, ki jim bomo pošljali »Naš rod« gratis. 4. Ker je uvedel urednik radi manjšega obsega »Našega roda« drobnejši tisk, se je sklenilo, da se honorarji za stran sorazmerno povečajo. 5. Tajništu so došla prva imena poverjenikov in propagatorjev za Mladinsko matico od posameznih sreskih društev.

— mm Popravek. V seznamu naročnikov Mladinske matice, ki ga je uprava predložila sreskemu učiteljskemu društu za litijiški okraj, je bila pomotoma izpuščena šola v Veliki Kostrevnici. Ker bi se to lahko tolmačilo, da je dotična šola brez naročnikov, ugotavljamo tem potom, da ima šola letos izmed 57 učencev 11 naročnikov, v letu 1930/31. jih je imela 20, lani pa 9. Prosimo našega poverjenika za litijiški srez, da te podatke vnese v svoj seznam.

MOJ ODGOVOR.

V zadnjem času je priobčil »Učit. tovaris« dva članka, ki obravnavata mojo kritiko o knjigi »Mladinske matice« in ki je izšla svoj čas v »Slovencu«. Iz izvajanj anonimnega pisca pa neprikrito govori osebno sovražno nerazpoloženje napram moji osebi in to razpoloženje piscu niti ni pustilo, da bi točno prebral mojo kritiko. Saj drugače bi bilo nemogoče, da je nakopičil v svojih dveh člankih toliko nestvarnosti in pravnih osebnosti. Osebnosti so pa odiozne že v navadnem življenju, a kaj šele, če jih prinaša strokovni list, v imenu naše najidealnejše mla- dinske institucije. Resnega človeka je nevredno, odgovarjati na osebnosti, zato pa tudi ne maram govoriti o njih. Dotakniti se hočem samo treh trditv, ki mi jih podstavlja anonymni pisec, dasi o njih v moji kritiki ne najdeš niti trohce, odgovarjam pa ne radi sebe, temveč radi tega, ker zadevajo druge, po vsem nedolžne osebe.

Popolnoma neosnovana in zlobna je trditev, da sem prvič kritiko namenila za srečo in vladničko upravo v času, ko se nabirajo naročniki za »Naš rod«. — In to je dejstvo, ki se ne da utajiti.

2. O Bevkovem »Lukcu« je pisal Vandot med drugim, da se človek pri čitanju ne more ostresti spominov na nemške »Reiseroman«, ki so take dogodke prereščevali tudi na Bevkovo način. To pomeni pač, da je to Bevkovo delo posnetek nemških »reiseromanov« in zato sem upravičeno napisal: »Vandot nekam namiguje, da je Bevkova povest plagiat nemških »reiseromanov«.

3. Da bi kdo trdil, da se Vandot zaganja v Primorce v »Kresnicah«, ni res. V članku stoji dobesedno: »Tudi o kakem zapostavljanju Neprimorcev na račun Primorcev, o kateremu namiguje Zupanc, ni govorac.«

Vandot se v tem oziru torej prav nič ne očita. Članka, na katerega odgovarja, pač ni točno prebral.

A. Širok.

Naša gospodarska organizacija.

— g Prencišča za učiteljstvo v mariborskem Učiteljskem domu. Kuratorij doma je sklenil v svoji zadnji seji, da priedi dvoje sob v domu za prenočišča učiteljstvu, ki se mudi po opravkih v Mar